

Dosarul nr. 2r-365/2022
2-20159289-01-2r-11072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (T. Pruteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Malîi, Iu. Cotruță, V. Cotorobai)

DECIZIE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Stîrcea Ustim,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de
Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni împotriva lui Stîrcea Ustim, intervenient
accesoriu Aizerman Olesea privind repararea prejudiciului material în ordine de
regres,

împotriva încheierii din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de Stîrcea
Ustim ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2020, CA „Galas” SA a adresat cerere de chemare în judecată
împotriva lui Stîrcea Ustim, intervenient accesoriu Aizerman Olesea, prin care a
solicitat încasarea sumei de 39 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
acțiunea a fost admisă integral.

S-a încasat de la Stîrcea Ustim în beneficiul CA „Galas” SA prejudiciul
material în ordine de regres în sumă de 39 000 de lei, cheltuielile de judecată
compuse din taxa de stat în sumă de 1 170 de lei și cheltuielile pentru citarea publică
în sumă de 250 de lei.

La 10 mai 2022, Stîrcea Ustim a depus apel împotriva hotărârii din 24 februarie
2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de
declarare a apelului, anularea hotărârii instanței de fond și scoaterea de pe rol a
cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea
de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de Stîrcea Ustim, ca fiind
depusă în afara termenului legal.

Prin încheierea din 05 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat eroarea
materială admisă în textul încheierii din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

S-a înlocuit în aliniatul trei din partea motivată a încheierii textul greșit „Părțile procesului, fiind informați despre ședința de soluționare a chestiunii privind repunerea în termen a cererii de apel, la proces nu s-au prezentat. Urmare a acestui fapt Colegiul a dispus soluționarea chestiunii respective în lipsa părților”, cu textul corect „Intimatul/intervenient accesoriu Aizerman Olesea, fiind informată despre ședința de soluționare a chestiunii privind repunerea în termen a cererii de apel, la proces nu s-a prezentat. Urmare a acestui fapt Colegiul a dispus soluționarea chestiunii respective în lipsa părții numite. Apelantul/pârât Stîrcea Ustim în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de repunere în termen a apelului, susținând motivele de fapt și temeiurile de drept invocate în cerere. Reprezentantul intimatului/reclamant CA „Galas” SA, Paladii Mariana, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de repunere în termen a apelului, cu restituirea cererii de apel ca fiind tardivă”.

La 05 iulie 2022, Stîrcea Ustim a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a cererii, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la judecare.

În motivarea recursului s-a invocat că nu a fost citat și nu a cunoscut despre data, locul și ora petrecerii ședinței de judecată. A mai invocat că, în perioada 10 februarie 2022 - 24 aprilie 2022, împreună cu membrii familiei sale s-a aflat în concediul anual de odihnă.

Recurentul a menționat că despre hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a aflat la 26 aprilie 2022 de la soția sa Aizerman Olesea. Astfel, consideră că examinarea cauzei a avut loc în lipsa participanților la proces.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 30 iunie 2022, care a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 01 iulie 2022 și recepționată de către recurent la data de 05 iulie 2022 (f.d. 146).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 05 iulie 2022 este declarată cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 147).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 11 iulie 2022 (f.d. 152).

La data de 28 iulie 2022, CA „Galas” SA a depus referință la recursul declarat de către Stîrcea Ustim împotriva încheierii din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de apel.

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept aplicabile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Stîrcea Ustim, cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintată de către Stîrcea Ustim, împotriva hotărârii din 24 februarie 2022 a judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Colegiul învederează că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 24 februarie 2022 (f.d. 160), însă cererea de apel a fost depusă de către Stîrcea Ustim, la data de 10 mai 2022 (f.d. 108), pe când termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

De altfel, Colegiul constată că Stîrcea Ustim a fost citat legal și înștiințat despre data ședinței de judecată din 15 iulie 2021, ora 11.30, fapt confirmat prin avizele de recepție, anexate la materialele cauzei (f.d. 71,72), însă din motive necunoscute nu s-a prezentat la ședința de judecată la data stabilită.

În temeiul art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Cu referire la argumentul recurentului precum că nu a fost citat despre data petrecerii ședinței de judecată și nu a cunoscut despre data în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 102, alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Or, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 24 februarie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 25 februarie 2022.

Însă, având în vedere că în perioada 02 martie 2022 – 03 aprilie 2022, inclusiv, termenele de procedură au fost suspendate în temeiul Dispoziției nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, iar potrivit Dispoziției nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, după reluarea procesului a început să curgă un nou termen de procedură, termenul de contestare a hotărârii în actuala cauză a început a curge la data de 04 aprilie 2022 și a expirat la data de 04 mai 2022, inclusiv.

Totodată, Colegiul subliniază că din textul recursului rezultă că recurentul a aflat despre hotărârea instanței de fond, la data de 26 aprilie 2022, însă din motive necunoscute a depus cererea de apel tocmai la 10 mai 2022, cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În context, având în vedere că Stîrcea Ustim, nu s-a interesat despre soarta dosarului aflat pe rolul instanței de judecată, instanța de apel întemeiat a constatat omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul reiterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile sale procedurale și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, condiție sugerată și de jurisprudența CEDO.

În altă ordine de idei, art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În virtutea art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Stîrcea Ustim.

Se menține încheierea din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni împotriva lui Stîrcea Ustim, intervenient accesoriu Aizerman Olesea privind repararea prejudiciului material în ordine de regres.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh